

Quickscan Wnb

Nijverdalseweg 13

Mariënheim

Quickscan Wnb

Nijverdalseweg 13

Mariënheim

Titel	Quick Scan Wnb Nijverdalseweg 13 Mariënheim
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Groenadviesbureau H.A. ten Have Spanjaardsdijk 53 7433 PW Schalkhaar
Datum	16 maart 2021
Status	1 ^e versie

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	6
2	Beschermde gebieden	7
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	7
2.2	Effecten beschermde gebieden	7
3	NDFG-gegevens	8
4	Beschermde soorten	9
4.1	Planten	9
4.2	Zoogdieren	9
4.3	Vleermuizen	9
4.4	Vogels	9
4.5	Amfibieën	10
4.6	Reptielen	10
4.7	Vissen	10
4.8	Ongewervelden	10
4.9	Samenvatting	11
5	Conclusies	12
5.1	Beschermde gebieden	12
5.2	Beschermde soorten	12
	Bronnen	13

Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Nijverdalseweg 13 in Mariënheim (gem. Raalte) bevindt zich een voormalige varkenshouderij. Het voornemen bestaat om de bedrijfsgebouwen te slopen. Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/verordening (o.a. Nederlands Natuurnetwerk).

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van de digitale atlas van provincie Overijssel. Op 12 januari 2021 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied (fig. 2-8) wordt gevormd door een voormalige varkenshouderij waarvan de bedrijfsactiviteiten gestaakt zijn. Op het erf zijn verschillende gebouwen aanwezig zijnde de oorspronkelijke boerderij uit 1926, een oudere varkensstal en vier moderne stallen/schuren. De oppervlakte van het bedrijfsmatige erf bedraagt circa twee hectare. Het terrein is gedeeltelijk verhard en gedeeltelijk begroeid met ruig gras. Aan de oostzijde ligt een geïsoleerde watergang, vermoedelijk een retentiebekken voor regenwater. Op het terrein is weinig opgaande begroeiing aanwezig en alle begroeiing is jong. Langs de watergang groeit inheemse aanplant en her en der op het terrein staat een enkele struik. Aan de noordkant staat een oudere wilg.

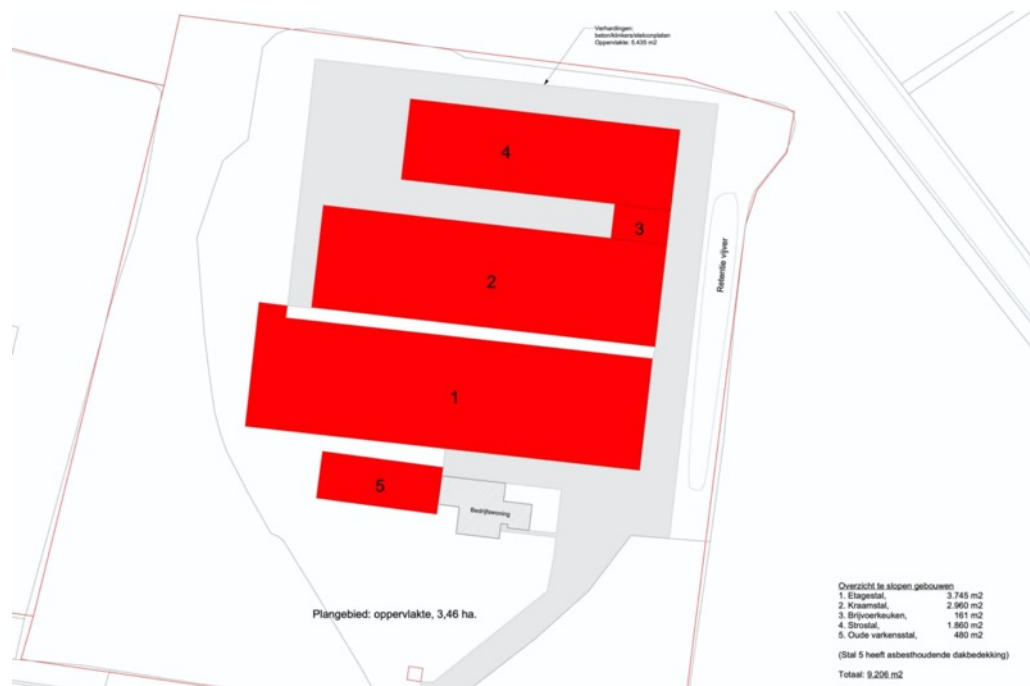

Figuur 2. Huidige terreinsituatie met plangrens (rood).

De bijgebouwen hebben de volgende karakteristieken:

1. Etagestal

Het betreft hier een moderne varkensstal uit 2008 met één verdieping. De gevels hebben een lage, gemetselde basis terwijl de rest uit profielplaten is opgebouwd. De bovenste delen zijn geconstrueerd met metalen profielplaten. Het dak is gedekt met golfplaten. De platen zijn aan de onderzijde bespoten met isolatieschuim en de openingen van de dakrand zijn afgesloten met een schotje. De ruimte onder het dak vormt één grote ventilatieruimte die ventileert via de open kopgevel aan de westkant. De toegang tot de ruimte is afgeschermd

Figuur 3. Bijgebouwen met nummering.

2. Kraamstal

Het gebouw uit 2002 heeft een lage, gemetselde gevelbasis met geïsoleerde spouw. Voor zover zichtbaar ontbreekt een luchtsponw, in de gevel zijn geen ventilatie-openingen aanwezig zoals open stootvoegen. De bovenste delen zijn geconstrueerd met metalen profielplaten. Het dak is gedekt met golfplaten. De platen zijn aan de onderzijde bespoten met isolatieschuim en de openingen van de dakrand zijn afgesloten met een schotje. De ruimte onder het dak vormt één grote ventilatieruimte die ventileert via roosters aan de onderzijde van de overstekken van de kopgevels. Tussen de stalruimte en de dakruimte bevindt zich een systeemplafond met schuimplaten.

3. Brijvoerkeuken

Het betreft hier een klein tussengebouwde uit 2002 dat in constructie overeenkomt met gebouw 2.

4. Strostal

Het half-open gebouw uit 2002 heeft een gemetselde gevelbasis van circa twee meter. De bovenste delen zijn geconstrueerd met profielplaten. Het dak is gedekt met golfplaten. Er is geen dakbeschot aanwezig en de gehele constructie is enkelwandig.

5. Oude varkensstal

Ter hoogte van de woning staat een oudere schuur uit 1978 met lage gemetselde langsgevels en deels profielplaten. Het golfplaten dak is aan de onderzijde van isolatieplaten voorzien. De gevels bezitten waarschijnlijk een spouw maar ventilatieopeningen ontbreken.

Figuur 4. Oostzijde stallencomplex met vlnr gebouw nr. 1 - 4.

Figuur 5. Westzijde gebouw nr. 1.

Figuur 6. Corridor tussen gebouw nr. 1 en 2.

Figuur 7. Gebouw nr. 5 met links gebouw nr. 1.

Figuur 8. Noordelijke deel terrein met sleufsilos

Figuur 9. Oostzijde terrein met groenstrook langs het retentiebekken.

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om alle bedrijfsgebouwen te slopen. De bestaande woning blijft behouden en de grond buiten het directe erf krijgt een agrarische bestemming. Ter financiering van het plan worden elders in de gemeente tien woningen gerealiseerd. Voor het plangebied is een landschapsplan in ontwikkeling dat nog niet uitgekristalliseerd is. Mogelijk komt rond het terrein een houtsingel te liggen maar de locatie kan ook zijn openheid behouden. Andere opties zijn het graven van aanvullende watergangen of het dempen van het retentiebekken. Zeker is wel dat tussen de provinciale weg en de woning een struikensingel wordt aangelegd als geluid- en visueel scherm.

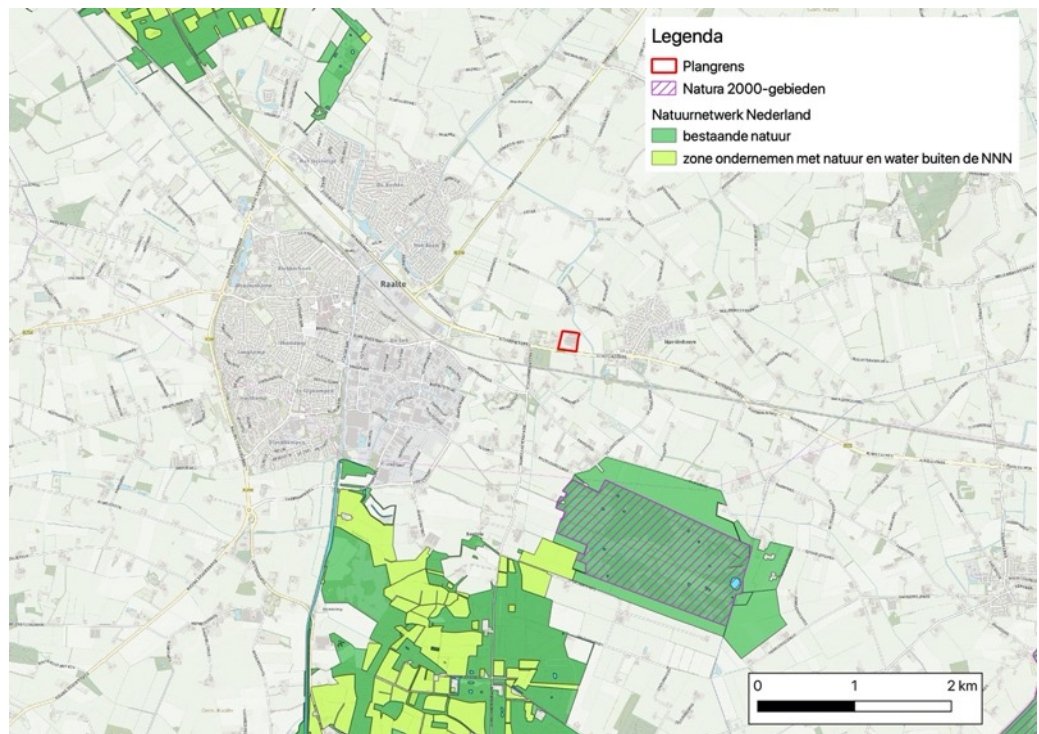

Figuur 10. Optioneel landschapsplan met besloten terreinkarakter.

2 Beschermd gebied

2.1 Aanwezigheid beschermd gebied

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermd gebied. In de omgeving liggen onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natura 2000. De minimale afstand van het plangebied tot het NNN bedraagt circa 1.200 meter, tot Natura 2000-gebied Boetelerveld is de afstand 1.400 meter.

Figuur 11. Ligging plangebied t.o.v. beschermd natuurgebieden.

2.2 Effecten beschermd gebieden

Het plangebied ligt niet in of in de directe omgeving van beschermd gebied waardoor negatieve effecten op voorhand zijn uit te sluiten. Door het plan daalt de stikstofuitstoot op de locatie sterk zodat ook externe werking op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.

3 NDFF-gegevens

In de databank zijn van de afgelopen tien jaar geen waarnemingen van beschermde soorten uit het plangebied bekend. In de directe omgeving van het plangebied zijn nabij de wetering waarnemingen gedaan van haas en egel.

4 Beschermden soorten

4.1 Planten

De begroeiing van het erf is kenmerkend voor een mengsel van tred- en pioniersvegetatie en stikstofminnende ruigte. Veel voorkomende soorten waren grote brandnetel, gestreepte witbol, ruw beemdgras, bijvoet, gewone melkdistel, braam en akkerdistel. Langs het retentiebekken staat een rietkraag. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten gevonden.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren of sporen daarvan waargenomen. Het terrein is voor een belangrijk deel verhard en bestaat verder uit intensief gebruikte ruigte. Dekking in de vorm van opgaande begroeiing is beperkt beschikbaar. Ook de directe omgeving is open. Op grond hiervan is slechts een beperkt aantal algemene soorten te verwachten zoals bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis. De genoemde zoogdieren zijn nationaal beschermde soorten waarvoor in geval van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb geldt. Van de zoogdieren waarvoor geen algemene vrijstelling geldt is alleen steenmarter een soort die in gebouwen verblijft. De meeste gebouwen zijn tamelijk gesloten en door de toepassing van profielplaten slecht toegankelijk. Met name gebouw nr. 5 is in potentie geschikt als verblijfplaats voor steenmarter. Nergens zijn echter sporen van steenmarter vastgesteld zoals veegsporen op de gevels, prooiresten, uitwerpselen of grote knaagschade aan de isolatieplaten. Op grond hiervan is geconcludeerd dat geen verblijfplaatsen van steenmarter op het erf aanwezig zijn.

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen. Voor de realisatie van het plan verdwijnen geen oudere bomen waarin verblijfplaatsen aanwezig zouden kunnen zijn. De te slopen gebouwen voldoen niet als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege de enkelwandige constructie, de lage gevels, de toepassing van profielplaat en de ontoegankelijke spouw. De ruimte tussen isolatie- en golfplaten is te ruim en te open om geschikt te zijn voor vleermuizen. Vanwege de beperkte oppervlakte en de openheid is een wezenlijk belang van het terrein voor vlieg- en foerageerroutes uit te sluiten.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

De nieuwere stallen zijn nauwelijks geschikt voor broedvogels vanwege de gesloten bouw waarbij ook de openingen van de golfplaten zijn afgedicht. Geheel uit te sluiten is het echter niet. In de open schuur nr. 4 en de oude stal nr. 5 zijn soorten als witte kwikstaart en holenduif te verwachten als broedvogels.

Het complex is weinig geschikt voor soorten met een vaste nestplaats. Huismus was niet op het terrein aanwezig en is ook niet te verwachten omdat het complex

de afgelopen periode leeg stond en geen vee aanwezig was. In gebouw nr. 4 en 5 zijn geen sporen van steen- en kerkuil aangetroffen.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied en de omgeving bestaat grotendeels uit open terrein, akkers en weilanden terwijl dichte begroeiing nauwelijks voorkomt. Het retentiebekken is marginaal geschikt als voortplantingshabitat vanwege de sterke beschaduwning van het water en het vrijwel ontbreken van landhabitat. Op grond hiervan zijn hooguit algemene soorten amfibieën zoals gewone pad en bruine kikker. De genoemde soorten zijn nationaal beschermde soorten waarvoor in geval van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb geldt.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied en de omgeving daarvan zijn ongeschikt als leefgebied voor de Nederlandse soorten reptielen. In de omgeving leven zover bekend geen populaties reptielen. Een negatief effect op deze soortgroep is uit te sluiten.

4.7 Vissen

Het enige oppervlaktewater in het plangebied wordt gevormd door het retentiebekken. Het gaat hier om een geïsoleerd water van recente datum. Het is uitgesloten dat hierin beschermde vissen voorkomen.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

In het plangebied is het voorkomen van algemene kleine zoogdieren en amfibieën mogelijk. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uit te sluiten. In de gebouwen en opgaande begroeiing moet rekening worden gehouden met broedvogels zonder vaste nestplaats, met name wat gebouw nr. 4 en 5 betreft. Van de overige soortgroepen is de aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X			
Vleermuizen	Foerageergebied			Geen effect	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Zeker
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermd gebied Het plangebied ligt niet in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland. Negatieve effecten op deze beschermde natuurgebieden zijn uit te sluiten vanwege de grote afstand tot beschermde gebieden en de daling van de stikstofuitstoot.

5.2 Beschermd soorten **Kleine zoogdieren en amfibieën (nationale soorten Wnb)**
Door werkzaamheden op het terrein kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Overijssel geldt deze vrijstelling voor alle te verwachte soorten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten niet noodzakelijk.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn)

In opgaande begroeiing en de gebouwen - met name gebouw nr. 4 en 5 zijn broedvogels niet uit te sluiten. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan sterfte en verstoring van broedsels optreden. Daarom dienen deze ingrepen buiten het broedseizoen plaats te vinden. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Groenwerkzaamheden en sloop uitvoeren buiten de periode (1 mrt) 15 maart - 15 juli (1 sep)
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	—
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

www.ndff.nl

www.overijssel.nl

www.synbiosis.alterra.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.